

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

Освіта збереже Україну!

Матеріали II Всеукраїнських Прокопенківських читань
(14 червня 2023 року)

м. Харків

ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ НА ФАКУЛЬТЕТІ ІСТОРІЇ І ПРАВА ХНПУ ІМЕНІ
Г. С. СКОВОРОДИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РФ НА ТЕРИТОРІЮ
УКРАЇНИ

Чернікова І. В......291

НАЦІОНАЛЬНІ ЦІННОСТІ ВИХОВАННЯ В СІМ'Ї ТА ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
(ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД)

Шевченко Н. О......298

ПІДГОТОВКА ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ У США

Фазан В. В., Штефан Л. А., Золотухіна С. Т.303

DEVELOPMENT OF SELF-MOTIVATION TO LEARN A FOREIGN LANGUAGE AMONG
MEDICAL STUDENTS

Iukhno N. V.308

ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ НА ФАКУЛЬТЕТІ ІСТОРІЇ І ПРАВА ХНПУ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РФ НА ТЕРИТОРІЮ УКРАЇНИ

Чернікова І. В.

кандидат історичних наук, доцент

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

м. Харків, Україна, e-mail: inna.chernikova@hnpu.edu.ua

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10116235>

15 серпня 2022 р. Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про волонтерську діяльність» щодо підтримки волонтерської діяльності» (законопроект № 7363). 1 вересня 2022 р. Президент України В.О. Зеленський підписав закон, який сприяє розвитку волонтерського руху в Україні, зокрема шляхом розширення напрямів волонтерської діяльності в умовах воєнного стану, розширення дії окремих норм Закону України «Про волонтерську діяльність», зважаючи на широкомасштабну військову агресію рф проти України [4].

На думку багатьох дослідників та науковців, реалізація таких завдань, як національно-патріотичне та етичне виховання, сприяння різним формам соціальної активності та ініціатив, популяризація волонтерства та волонтерського руху розвиває активну життєву позицію здобувачів, формує світогляд і громадянську активність молоді [1, с. 275; 2, с. 105; 3, с. 30; 5, с. 97].

У межах чинного законодавства на факультеті історії і права Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди діє волонтерській загін «Добрі серця». Здобувачі та викладачі факультету дотримуються життєвого девізу: «Жодного дня без добрих справ!».

Напрями волонтерської діяльності факультету історії і права:

1. ДОПОМОГА ЗАХИСНИКАМ УКРАЇНИ

В умовах повномасштабної військової агресії росії проти України колектив здобувачів та викладачів факультету сконцентрувався на допомозі ЗСУ. На факультеті відкритий постійний збір коштів на допомогу випускникам-факультету – захисникам України, які боронять нашу землю у Харківському,

Донецькому, Південному напрямках, захищають м. Бахмут. Координатор ініціативної групи – здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти 1 року навчання Бриленко Владислав. Зібрані кошти використовуються для придбання тактичних аптечок та ліхтарів, спеціального взуття та одягу, бойових рюкзаків, тактичних ковдр, нош, ліків, тактичних турнікетів, засобів надання первинної медичної допомоги. Було придбано 2 дрони для захисників у Південному напрямку бойових дій.

Зі звітами постійного збору факультету історії і права можна ознайомитися у телеграм-каналі: <https://t.me/reportgroupzbir>.

2. ДОПОМОГА ЦИВІЛЬНОМУ НАСЕЛЕННЮ

Здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 4 року навчання, в.о. голови Студентської Ради факультету історії і права Нічіпоренко Дар'я успішно пройшла курс підготовки інструктора з тактичної медицини базового рівня, отримала сертифікат інструктора з тактичної медицини Центру тактичної медицини «Схід». Навчас тактичній медицині представників Збройних Сил України, волонтерів, цивільних не тільки у Харкові та області, де навчила вже понад 500 військовослужбовців, а ще й у інших областях нашої країни. Стала лауреатом районного етапу Міського конкурсу «Молода людина року» у 2023 році у номінації «Студенти (курсанти) закладів вищої освіти III-IV рівнів акредитації» у Київському районі міста Харкова.

16 березня 2023 р. для науково-педагогічних працівників та здобувачів факультету історії і права ХНПУ імені Г. С. Сковороди Нічіпоренко Д. було проведено заняття з тактичної медицини. Тактична медицина – це набуття спроможності рятувати та зберігати життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, в умовах воєнних дій, враховуючи загрозу бойових дій чи обстрілу.

3. СТВОРЕННЯ БЛАГОДІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Випускник юридичного факультету ХНПУ імені Г. С. Сковороди, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 081 Право ОНП Право Максим Журавльов став переможцем районного етапу міського конкурсу

«Молода людина року» у 2023 році в номінації «Волонтерська діяльність» у Київському районі міста Харкова.

Журавльов Максим є адвокатом, керівником адвокатського об'єднання «Максим Журавльов і партнери», що активно займається зокрема і наданням безоплатної правової допомоги військовослужбовцям та членам їхніх сімей.

Максим допомагає людям, що опинилися у скрутних ситуаціях, не тільки безоплатними консультаціями з правових питань, але й матеріальними ресурсами.

Від 24 лютого 2022 р. до підтримки цивільних осіб додався ще один широкий напрям, де внесок Максима Журавльова є дуже потужним: допомога військовим, що боронять нашу країну від російського агресора. 28 жовтня 2022 р.

Максим із однодумцями зареєстрував Благодійну організацію «Міжнародний благодійний фонд «Український гуманітарний батальйон», ставши її засновником і директором. Зараз фонд забезпечує потреби військових, що боронять Харківщину, знаходяться на Запорізькому напрямі, воїнам з Головного управління розвідки Міністерства оборони України, розвідувально-диверсійного підрозділу «Kraken» тощо, організувавши їм надання необхідних речей на фронті та в тилу. Про ці добрі справи фото- та відеозвіти регулярно оприлюднюються на офіційних сторінках МБФ «Український гуманітарний батальйон» у соціальних мережах «Instagram», «Facebook».

4. УЧАСТЬ У ДОБРОВІЛЬНІЙ ВОЛОНТЕРСЬКІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ, ДОПОМОГА ВИМУШЕНИМ ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМ

Учитель історії у КЗ «Пересічанський ліцей», здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти 1 року навчання Гуріна Алла влітку 2022 року вступила до добровільної волонтерської організації «Дихай Україною». Вона здійснює благодійну діяльність на території Солоницівського ОТГ, допомагаючи місцевим мешканцям та переселенцям продуктами харчування, ліками, одягом. Є однією з волонтерок, що допомагає Богодухівській громаді з перших днів війни та надає волонтерську допомогу Збройним силам України. Бере активну участь у забезпеченні ліками, одягом, меблями лікарень та пологових будинків Харківської області. З осені 2022 року надає допомогу підрозділу «УНА-УНСО», котрий перебуває на передових позиціях фронту.

Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 2 року навчання Самойленко Олександр є волонтером волонтерського штабу з надання гуманітарної допомоги у м. Кривий Ріг.

Випускники 2022 року факультету історії і права продовжують добру справу: Онацький Артем у м. Валки є волонтером зі збору коштів та необхідних засобів для переселенців.

Сергієнко Всеволод є волонтером у м. Борислав Львівської області. Допомагає біженцям у центрі гуманітарної допомоги.

Шидіч Катерина у м. Гадяч є волонтером з інформаційної підтримки переселенців та налагодження зв'язків з іноземними фондами допомоги та волонтерства.

5. ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти 1 року навчання Бриленко Владислав з квітня по кінець червня 2022 р. очолював волонтерський проєкт «ШКОЛА.UA» (https://instagram.com/online_shkola_ua?igshid=NDk5N2NlZjQ).

Волонтерський проєкт «ШКОЛА.UA» з початком війни об'єднав студентів та викладачів педагогічних закладів вищої освіти з різних куточків України з метою забезпечення дистанційного навчання учнів, які через повномасштабний наступ втратили можливість навчатися у своїх школах. З 24 лютого до 25 травня 2022 р. онлайн-школа проводила дистанційні уроки учням 1-11 класів практично з усіх предметів, організовувала зустрічі з психологами для підтримки психологічного стану для понад 300 дітей з різних територій України та з тимчасово окупованих територій. Постійно проводили індивідуальні консультації з батьками дітей щодо навчального процесу та проблем адаптації.

Протягом червня 2022 р. ентузіасти проєкту проводили безкоштовні курси: «Українознавство», «Загальної біології» для 7-8 та 10-11 класів, «Основи фотографії», «Фітнес». Також на базі онлайн-школи працював «Читацький клуб» для 5-8 класів і клуб «Світ цікавих виробів з паперу».

Починаючи з травня 2022 р. був створений окремий публічний телеграм-канал для надання корисної інформації для батьків та дітей https://t.me/shkola_ua.

Протягом роботи проекту отримали інформаційну підтримку від громадських лідерів країни: Ольги Сумської, гурту «Антитіла», Олександра Педана, Володимира Дантеса та інших.

6. УРОКИ «КОЗАЦЬКА СЛАВА»

Важливий напрям роботи загону – проведення інтерактивних уроків «Козацька слава» серед учнів м. Харкова та Харківської області. Здобувачки факультету першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 2 року навчання: Гусак Ольга, Ходаковська Аліна, Явтушенко Анна у 2023 році провели понад 20 таких волонтерських уроків, під час яких учні дізналися про традиції, побут та культуру українського козацтва в ігровій формі (дистанційно).

7. ВОЛОНТЕРСЬКИЙ КОМІТЕТ

В.о. голови волонтерського комітету є здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 2 року навчання, староста 21 академічної групи Цицхвая Валерія. Метою діяльності цього комітету у структурі Студентської Ради факультету є формування громадянської активності студентів, національно-патріотичне та етичне виховання, пропаганда здорового способу життя, захист навколишнього середовища, охорона довкілля та сприяння різним формам соціальної активності та ініціатив, що надходять від здобувачів вищої освіти.

Сьогодні загальну кількість учасників комітету складають 17 здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти, що навчаються на нашому факультеті за різними освітніми програмами. Це сприяє дружній атмосфері в колективі та швидкому і злагодженому виконанню роботи.

Волонтерський комітет факультету у 2022-2023 н.р. був учасником і співорганізатором таких акцій:

- благодійні акції (акція «Читаєш – перемогу наближаєш»);
- заходи, спрямовані на пропаганду здорового способу життя (спортивно-оздоровче свято «Козацька міць»);
- виховні години у школах Харківщини до тематичних днів: День Героїв Небесної сотні, День волонтера тощо;
- тематичні патріотичні флешмоби: «Пам'ятаємо добровольців» (до Дня добровольця), «Символ надії» (до Дня єднання) тощо;

- відкриті онлайн-засідання гуртка волонтерського комітету: «Волонтерство. Чому це важливо?» та ін.

Учасники волонтерського комітету долучалися до візиту представників обласної ради ветеранів України до Харківської обласної дитячої клінічної лікарні №1, де привітали дітей з новорічними святами (2023 р.), порадували малюків подарунками та допомогли створити справжнє українське дійство для дітей.

Волонтерський комітет завжди радо співпрацює з іншими комітетами та факультетами нашої великої сковородинівської родини, тож підтримує акції інших факультетів, спрямовані на захист навколишнього середовища, пропаганди охорони довкілля (акція «Еко-тиждень») та підтримку фізичного і ментального здоров'я (валеологічна акція «Здоров'я молоді – здоров'я нації»).

Волонтери активно долучаються до різних ініціатив і відвідують відкриті онлайн-лекції («Кібербезпека в умовах війни» з представником кіберполіції України М.С. Северіном), зустріч українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка з Ганною Науменко – керівницею гуманітарного проєкту «Нарешті ти вдома», нареченою оборонця Маріуполя та захисника Азовсталі Дмитра Данилова), відкриті онлайн-лекції музейного комплексу ХНПУ імені Г.С. Сковороди («Трофейна бронетехніка РФ на виставках», «Технології Античності в музеях світу») тощо.

З 17 грудня 2022 р. по 01 березня 2023 р. січня ініціативною групою було проведено три збори коштів на парафін для виготовлення окопних свічок для ЗСУ. Загалом було замовлено 105 кілограмів парафіну, з якого було виготовлено та передано 450 окопних свічок. Процесом виготовлення свічок займалися здобувачки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 1 року навчання Бабарика Ангеліна та Клочко Тетяна.

Крім того, волонтери факультету історії і права не лише пропонують ідеї проведення заходів і беруть активну участь у них, але й популяризують їх у соціальних мережах, загальноуніверситетських чатах, звертаються до адміністраторів різних українських телеграм-каналів, відомих блогерів, акторів для популяризації зборів, що є надзвичайно важливим у наш час.

Запрошуємо приєднатися всіх небайдужих до волонтерської діяльності факультету історії і права! Слава Україні!

Література

1. Ванюшина О. Ф. Волонтерський рух в Україні: еволюція, сучасний стан та статус. *Вісник Національного університету оборони України: зб. наук. пр.* К. : НУОУ, 2015. Вип. 1 (44). С. 275–281.
2. Дубровський І. М. Українське волонтерство як мобілізаційний ресурс суспільства. *Філософія в сучасному світі: 20-21 листоп. 2014 р.* Харків, 2014. С. 104–107.
3. Жужа Л. О. Вплив волонтерства на розвиток громадянського суспільства в Україні. *Україна і світ у третьому тисячолітті: політичний, економічний, правовий та культурний виміри: міжнар. наук.-практ. конф.* Одеса, 2015. Ч. 1. С. 30–32.
4. Закон України про волонтерську діяльність. *Відомості Верховної Ради України.* 2011. № 42. Ст. 435. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17#Text>.
5. Орленко М. В. Волонтерська діяльність як чинник соціального становлення та консолідації молоді в сучасній Україні. *Молодий вчений.* 2017. № 5, Ч.1. С. 97–100.